

Súd: Najvyšší súd SR
Spisová značka: 4Tdo/63/2018
Identifikačné číslo spisu: 5718010240
Dátum vydania rozhodnutia: 20. augusta 2019
Meno a priezvisko: JUDr. Pavol Farkaš
Funkcia:
ECLI: ECLI:SK:NSSR:2019:5718010240.1

UZNESENIE

Najvyšší súd Slovenskej republiky v senáte zloženom z predsedu JUDr. Pavla Farkaša a sudkýň JUDr. Aleny Šiškovéj a JUDr. Dany Wänkeovej, na neverejnom zasadnutí konanom dňa 20. augusta 2019 v Bratislave, v trestnej veci obvineného S. N., v konaní o podmienечnom prepustení z výkonu trestu odňatia slobody, o dovolaní obvineného S. N. proti uzneseniu Krajského súdu v Žiline zo 14. júna 2018, sp. zn. 3 Tos 34/2018, takto

r o z h o d o l :

Podľa § 382 písm. d/ Tr. por. dovolanie obvineného S. N. s a o d m i e t a.

O d ô v o d n e n i e

Okresný súd Martin (ďalej aj „okresný súd“ alebo „súd prvého stupňa“) uznesením z 23. apríla 2018, sp. zn. 1 PP 26/2018, podľa § 415 ods. 1 Tr. por. z dôvodov uvedených v § 66 ods. 1 písm. b/ Tr. zák. zamietol návrh obvineného S. N. na podmienечné prepustenie z výkonu trestu odňatia slobody zo dňa 23. februára 2018, súdu doručeného dňa 26. februára 2018, ktorý mu bol uložený rozsudkom Okresného súdu Žilina z 2. júna 2016, sp. zn. 29 T 57/2015, v spojení s uznesením Krajského súdu v Žiline z 8. septembra 2016, sp. zn. 3 To 76/2016, pre zločin podvodu v spolupáchateľstve podľa § 20 k § 221 ods. 1, ods. 2, ods. 3 písm. c/ Tr. zák. s poukazom na § 138 písm. g/ Tr. zák., vo výmere štyri roky so zaradením na jeho výkon do ústavu s minimálnym stupňom stráženia.

Krajský súd v Žiline (ďalej aj „krajský súd“) uznesením zo 14. júna 2018, sp. zn. 3 Tos 34/2018, podľa § 193 ods. 1 písm. c/ Tr. por. sťažnosť obvineného proti uzneseniu súdu prvého stupňa zamietol.

Proti rozhodnutiu krajského súdu podal obvinený dovolanie, v ktorom, uplatniac dovolací dôvod podľa § 371 ods. 1 písm. c/ Tr. por., žiadal napadnuté rozhodnutie zrušiť a vyhovieť návrhu na podmienечné prepustenie.

Najvyšší súd ako súd dovolací (§ 377 Tr. por.) pred vydaním rozhodnutia o dovolaní skúmal procesné podmienky pre jeho podanie a zistil, že bolo podané oprávnenou osobou (§ 369 ods. 2 písm. b/ Tr. por.), v zákonom stanovenej lehote (§ 370 ods. 1 Tr. por.) a na zákonom určenom mieste (§ 370 ods. 3

Tr. por.), nespĺňa vřak podmienky § 373 ods. 1, ods. 2 Tr. por., keďže nebolo podané prostredníctvom obhajcu a obvinený nie je v konaní o dovolaní zastúpený obhajcom.

Podľa § 373 ods. 1 Tr. por. obvinený alebo osoby uvedené v § 369 ods. 5 môžu podať dovolanie len prostredníctvom obhajcu.

Podľa § 373 ods. 2 Tr. por. obvinený musí byť v konaní o dovolaní zastúpený obhajcom.

Podľa § 373 ods. 3 Tr. por. ak obvinený alebo osoby uvedené v § 369 ods. 5 podali dovolanie inak ako prostredníctvom obhajcu, súd, ktorý rozhodol vo veci v prvom stupni, poučí dovolateľa podľa odsekov 1 a 2 a nasledujúcej vety a určí primeranú lehotu na odstránenie tohto nedostatku s tým, že ak táto lehota márne uplynie, predloží vec na ďalšie konanie dovolaciemu súdu. Ak vřak obvinený v lehote podľa predchádzajúcej vety preukáže, že nemá dostatočné prostriedky na úhradu trov obhajoby, ustanoví mu obhajcu predseda senátu súdu, ktorý vo veci rozhodoval v prvom stupni.

Nedostatok povinného právneho zastúpenia v dovolacom konaní je vadou konania, ktorú je súd prvého stupňa povinný odstraňovať, preto Okresný súd Martin obvineného prípisom zo 17. augusta 2018 vyzval, aby v lehote tridsať dní tento nedostatok odstránil a zároveň ho poučil v zmysle zákonných ustanovení. Výzvu obvinený prevzal 30. augusta 2018 a následne podaním doručeným okresnému súdu 7. septembra 2018 požiadal o ustanovenie obhajcu, pričom svoje majetkové pomery nepreukázal. Prípisom zo 6. decembra 2018 okresný súd obvineného vyzval na preukázanie majetkových pomerov vyplnením priloženého dotazníka, výzva bola prevzatá 13. decembra 2018. Urgenciu v tejto veci súd vyhotovil 24. januára 2019, obvinený zásielku prevzal 8. februára 2019. Na žiadnu z výziev vřak nereagoval.

Uznesením predsedu senátu Okresného súdu Martin z 27. marca 2019, sp. zn. 1 PP 26/2018, bola obvinenému podľa § 70 ods. 1 Tr. por. uložená poriadková pokuta vo výške jedného Eur. Obvinený proti tomuto uzneseniu podal sťažnosť, ktorú odôvodnil tým, že doklady o majetkových pomeroch v iných veciach od neho súd žiadal až po právoplatnosti rozhodnutia, a takéto poznatky nadobudol aj od ostatných spoluväzňov. V jeho prípade sudca postupoval opačne. Mal za to, že obhajcu vždy platí strana, ktorá „prehrá“. Poukázal na skutočnosť, že v dovolaní sa k svojim majetkovým pomeroch vyjadril a informácie o jeho pracovnom zaradení a stave účtu mal súd k dispozícii od ústavu na výkon trestu odňatia slobody. Na podklade sťažnosti Krajský súd v Žiline uznesením z 13. júna 2019, sp. zn. 3 Tos 59/2019, podľa § 194 ods. 1 Tr. por. uznesenie o uložení poriadkovej pokuty zruřil.

Na základe dopytu na Ústav na výkon väzby a Ústav na výkon trestu odňatia slobody Žilina bolo okresnému súdu oznámené, že obvinený S. N. má na úložnom konte 724,68 Eur.

Vzhľadom na uvedené skutočnosti súd prvého stupňa obvinenému obhajcu neustanovil.

S ohľadom na to, že obvinený na výzvy súdu nereagoval a obhajcu pre dovolacie konanie si ne zvolil ani nepreukázal, že jeho majetkové pomery odôvodňujú ustanovenie obhajcu súdom v zmysle § 373 ods. 3 (posledná veta) Tr. por., a obhajca mu nebol ustanovený, teda nespĺnil podmienku dovolania podľa § 373 ods. 1, ods. 2 Tr. por., Najvyšší súd Slovenskej republiky podľa § 382 písm. d/ Tr. por. jeho dovolanie na neverejnom zasadnutí odmietol.

V daných súvislostiach najvyšší súd súčasne považuje za potrebné uviesť nasledovné:

Na odmietnutie dovolania obvineného podľa § 382 písm. d/ Tr. por. z dôvodu, že toto nie je podané prostredníctvom obhajcu, nie je potrebný predchádzajúci postup podľa § 379 ods. 1 Tr. por., a teda výzva na odstránenie uvedeného nedostatku zo strany dovolacieho súdu. V zmysle § 373 ods. 3 Tr. por. táto povinnosť prináleží súdu prvého stupňa, ktorý zároveň obvinenému na to ustanoví primeranú lehotu. Riadne splnenie si uvedenej povinnosti prvostupňovým súdom nahrádza postup podľa § 379 ods. 1 Tr. por.

Najvyšší súd ako súd dovolací je ale povinný s poukazom na § 373 ods. 4 Tr. por. v spojitosti s § 373 ods. 2 Tr. por. postupovať v zmysle § 379 ods. 1 Tr. por. v tom prípade, ak obvinený síce podal dovolanie prostredníctvom obhajcu, no v čase dovolacieho konania nie je zastúpený obhajcom, a to či už z dôvodu nedostatku splnomocnenia na zastupovanie v konaní o dovolaní alebo z iného dôvodu, majúceho za následok neskorší zánik zastúpenia obvineného.

Dovolací súd nad rámec uvedeného na záver dodáva, že aj v prípade splnenia podmienky povinného právneho zastúpenia obvineným v dovolacom konaní by najvyšší súd nemohol predmetnú vec podrobiť meritórnemu dovolaciemu prieskumu, keďže podľa § 368 ods. 2 Tr. por. napadnuté rozhodnutie (uznesenie, ktorým bola zamietnutá sťažnosť obvineného proti rozhodnutiu o zamietnutí návrhu na podmienené prepustenie z výkonu trestu odňatia slobody) nespadá do okruhu rozhodnutí, proti ktorým je v zmysle tohto ustanovenia dovolanie prípustné. Proti takémuto rozhodnutiu môže dovolanie podať len minister spravodlivosti podľa § 371 ods. 2 Tr. por., a to na podnet.

Poučenie :

Proti tomuto uzneseniu opravný prostriedok nie je prípustný.